

Česká společnost ekonomická, z. s.

Politických vězňů 7, 110 00 Praha 1

email: cse@cse.cz, web: www.cse.cz

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
ČESKÉ SPOLEČNOSTI EKONOMICKÉ
V ROCE 2019**

1. O SPOLEČNOSTI A JEJÍ ORGÁNY V ROCE 2019

Česká společnost ekonomická (ČSE) je občanským sdružením odborných pracovníků a příznivců oboru ekonomie. Hlavním posláním ČSE je napomáhat rozvoji a popularizaci ekonomie v České republice způsobem, který respektuje a podporuje pluralitu názorů a svébytný vývoj jednotlivých ekonomických směrů. K dosažení tohoto cíle ČSE zejména pořádá přednášky a semináře, organizuje soutěže mladých ekonomů a vydává publikace s ekonomickým obsahem. Jednou za dva roky pořádá bienální konferenci, která se v ročním intervalu střídá s pořádáním valného shromáždění. ČSE je členem Rady vědeckých společností České republiky a International Economic Association.

Představenstvo ČSE pracovalo v roce 2019 ve složení, které vzešlo z voleb na Valném shromáždění 30. listopadu 2017. Následující tabulka uvádí členy představenstva v abecedním pořadí včetně agendy, kterou v roce 2019 zajišťovali.

Josef Bič	vztahy s kolektivními členy
Jiří Dušek	administrátor webu ČSE
Ivana Faltová Leitmanová	
Jakub Fischer	předseda organizačního výboru 10. bienální konference ČSE
Kamil Galuščák	prezident, garant soutěže Mladý ekonom roku
Mojmír Hampl	člen programového výboru 10. bienální konference ČSE
Jan Hanousek	předseda programového výboru 10. bienální konference ČSE
Tomáš Holub	člen organizačního výboru 10. bienální konference ČSE, garant Ceny Kateřiny Šmídkové
Roman Horváth	člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Petr Jakubík	garant projektu Experti do škol
Karel Janda	
Petr Janský	člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Milan Jílek	předseda pobočky České Budějovice
Svatopluk Kapounek	viceprezident, předseda hodnotící komise Ceny Kateřiny Šmídkové, člen programového výboru 10. bienální konference ČSE
Eva Kolcunová	předsedkyně pobočky Ostrava
Viktor Kotlán	
Hana Lipovská	
Martin Macháček	předchozí prezident (2016-2018)
Daniel Münich	garant Ceny za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení

Daniel Němec	předseda pobočky Brno
Barbara Pertold - Gebická	členka hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Jakub Seidler	editor Zpravodaje ČSE
Michal Skořepa	
Patricie Velikovská	tajemnice ČSE, členka organizačního výboru 10. bienální konference ČSE

V roce 2019 se představenstvo sešlo na svém jednání 22. ledna v prostorách CERGE-EI v Praze. V revizní komisi pracovali Liběna Kantnerová, Leoš Vítek a Jan Vlachý. Koordinátorem projektu Experti do škol byl Jaroslav Ambrož.

2. SEMINÁŘE ČSE

V roce 2019 uspořádala ČSE celkem 11 seminářů. Většina z těchto seminářů byla organizována pobočkami ČSE v Brně, Ostravě a Českých Budějovicích. Podrobnější informace o seminářích lze nalézt ve Zpravodaji ČSE.

Název semináře	Přednášející	Datum	Pobočka
The Global Factor in Neutral Policy Rates	Richard Clarida	7.2.2019	Praha
Ovlivňuje distribuční stres alokaci aktiv životních pojišťoven? Zkušenost českého prostředí.	Jiří Šindelář	20.2.2019	Praha
Behaviorální veřejné politiky	Vojtěch Zíka	22.3.2019	Ostrava
Hospodářský a měnový vývoj dva roky od ukončení kurzového závazku	Jiří Rusnok	3.4.2019	České Budějovice
Národní rozpočtová rada: Nezávislý a odborný dohled nad dodržováním rozpočtových pravidel	Jan Pavel	11.4.2019	České Budějovice
Varianty a ekonomické důsledky brexitu	Petr Zahradník	29.4.2019	České Budějovice
Kolik nás stojí kolony na D1?	Helena Horská	8.10.2019	Brno
Platební styk v kontextu s českou a unijní legislativou	Tomáš Hládek	4.11.2019	České Budějovice

Úspěchu se nedá zabránit	Václav Novák	18.11.2019	České Budějovice
Rozpočtová odpovědnost: ekonomové versus politici?	Ivan Šramko, Jan Pavel, Petr Janský	28.11.2019	Praha
Pro Čechy je nebe nízko	Mojmír Hampl	5.12.2019	Brno

3. KONFERENCE CES-SEAM

Ve dnech 11.-13. září 2019 uspořádaly Česká společnost ekonomická a Slovenská ekonomická společnost ve spolupráci s Maďarskou ekonomickou asociací a Mendelovou univerzitou v Brně a s podporou Mezinárodního visegrádského fondu konferenci u příležitosti výročí 30 let obnovení tržního hospodářství v zemích Visegrádské čtyřky. Na konferenci bylo prezentováno více než 100 vědeckých studií od 211 autorů z více než 100 institucí a 20 zemí světa. Diskutovány byly téměř všechny oblasti ekonomie, od historie ekonomického myšlení, financí a behaviorální ekonomie až po měnovou a fiskální politiku, trh práce, finanční stabilitu, zdravotnictví a vzdělávání.

V roli hlavních řečníků byli Paul De Grauwe z London School of Economics a Ľuboš Pástor z Národní banky Slovenska, který je také profesorem financí na University of Chicago. Paul De Grauwe ve své přednášce vyzdvihl otázky definice inflačních cílů centrálních bank vyspělých zemí ve světle převládající nízké inflace a nízkých úrokových sazeb. Na základě svých empirických výsledků doporučil cílovat inflaci v rozmezí 3-4 %. Ľuboš Pástor se věnoval otázkám globalizace a nárůstu populismu, jeho ekonomickým dopadům i motivům v souvislostech s událostmi posledního desetiletí jako brexit a výsledky amerických prezidentských voleb.

Součástí konference byla panelová diskuse, jejíž účastníky byli Marek Mora (viceguvernér ČNB), Anna Trzecińska (viceprezidentka Národní banky Polska), Szabolcs Fazakas (poradce maďarského premiéra) a Ľuboš Pástor. Vlastní diskusi moderoval Paul De Grauwe. Diskutovány byly současné výzvy evropské ekonomické integrace, konvergence a konkurenceschopnost Evropy ve srovnání s USA a Čínou. Mezi aktuálně diskutovaná témata patřily i dopady brexitu, demografických změn a migrace. Pozornost byla věnována také kvalitě institucí či aktuálním výzvám pro měnovou politiku eurozóny. Účastníci debaty se shodli, že pro udržení stability a míru v Evropě je důležitá ekonomická prosperita.

4. VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ ČSE

Valné shromáždění se konalo 28. listopadu 2019 od 17 hodin ve velké aule Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy (IES FSV UK) v Praze. V průběhu veřejné části prezident ČSE Kamil Galuščák slavnostně vyhlásil výsledky soutěže Mladý ekonom roku a předal oceněným hodnotné ceny. Vítěz soutěže Vladimír Novák vystoupil s krátkou přednáškou na téma své oceněné práce. Dalším bodem programu veřejné části byla panelová diskuse na téma „Rozpočtová odpovědnost: ekonomové versus politici?“, kterou prezident moderoval a ve které vystoupili Ivan Šramko ze slovenské Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Jan Pavel z Národní rozpočtové rady a Petr Janský z IES FSV UK.

V neveřejné části prezident ČSE seznámil přítomné členy společnosti se zprávou o činnosti ČSE za období 2018-2019, zprávou o činnosti poboček a zprávou revizní komise. Dále představil hlavní směry činnosti společnosti a návrh rozpočtu na následující dvouleté období. Na závěr valného shromáždění byly oznámeny výsledky voleb do představenstva a revizní komise na období 2020-2021.

5. SOUTĚŽ MLADÝ EKONOM ROKU A CENA KARLA ENGLIŠE

Ocenění Mladý ekonom roku je jednou z klíčových aktivit ČSE. Tato prestižní soutěž, která je každoročně pořádána již od roku 1994, má primárně za cíl podporu mladých talentů v oblasti ekonomie. Vysokou úroveň soutěže potvrzuje úspěšná kariéra vítězů minulých ročníků, kteří působí jak doma, tak i v zahraničí.

Ceny za rok 2019 byly slavnostně předány na Valném shromáždění ČSE, které se konalo 28. listopadu 2019 v Institutu ekonomických studií UK v Praze. Ceny předal prezident ČSE Kamil Galuščák. Sponzorem soutěže „Mladý ekonom“ je Rada vědeckých společností ČR, mediálními partnery Roklen24 a Bankovníctví.

Laureáty ceny České společnosti ekonomické Mladý ekonom roku 2019 se stali Vladimír Novák a Andrei Matveenکو z CERGE-EI. Cenu získali za práci „The Status Quo and Belief Polarization of Inattentive Agents.“ Vítězná práce se zabývá racionální nepozorností v podmínkách nejistoty při zavádění nových politik. Autoři zkoumají, jaké informace získává jedinec, který se má rozhodnout mezi zachováním současného stavu a zavedením nové politiky s nejistým výsledkem. Získávání informací o dopadech nové politiky je nákladné. Jedinec nevěnuje svoji pozornost všem informacím,

ale vybírá pouze ty, které považuje za užitečné pro své rozhodnutí. Příkladem může být referendum o vystoupení Spojeného království z EU.

Autoři ukazují, že i racionální jedinec, jehož rozhodování a sbírání informací není ovlivněno chybami, se po získání informace o dopadech nové politiky může svým názorem vzdálit od skutečných dopadů. Pro tento mechanismus je zásadní míra spokojenosti se současným stavem. Model predikuje, že jedinec se nezajímá detailně o skutečné dopady nových politik, ale snaží se zjistit, zda pro něj bude nová politika výhodnější než současná. Důsledkem je, že pokud dva lidé vnímají současný stav odlišně, mohou se jejich názory polarizovat, i když na začátku měli stejný názor na dopad nové politiky. Dále autoři ukazují, že nižší náklady na získávání informací vedou k větší polarizaci názorů. Výsledky mají důležité implikace pro způsob komunikace při zavádění nových veřejných politik. Tvůrce nových opatření by se měl věnovat vysvětlování dopadů nejen nových politik, ale i současného stavu. Vnímání současného stavu ovlivňuje, zda lidé budou vyhledávat pozitivní nebo negativní zprávy.

Druhé místo v soutěži Mladý ekonom získali Bruno Baránek a Vítězslav Titl, kteří jsou studenty doktorského programu na univerzitách v Princetonu a Leuveni, za práci „The Cost of Favouritism in Public Procurement.“ Jejich práce se zabývá náklady a přínosy politických konexí ve veřejných zakázkách v ČR. Využívá rozsáhlou databázi, která propojuje informace o managementu podniků s volebními kandidátkami. Z výsledků plyne, že zakázky dodávané firmami napojenými na politiky jsou předražené o 5 až 8 % odhadovaných nákladů, zatímco kvalita dodaných prací je stejná. Pozitivní účinky má zvýšený dohled nad zakázkami. Ukazuje se, že předražené nejsou zakázky podniků s politickými konexemi, pokud jsou spolufinancovány z fondů EU.

Třetí místo v soutěži Mladý ekonom získal Filip Staněk z CERGE-EI za práci „Affine Weighting Scheme for Tests of Predictive Ability and Time-Series Cross-Validation.“ Autor navrhuje metodu, která umožňuje přesnější odhad toho, jaká bude účinnost daného predikčního algoritmu pro stacionární časové řady mimo pozorovaný vzorek. Zvýšené přesnosti odhadu účinnosti je dosaženo pomocí vážícího schématu, které optimálně kombinuje informaci o účinnosti daného algoritmu v rámci vzorku a mimo vzorek při provádění křížové validace. Zvýšení přesnosti odhadu umožňuje s větší jistotou určit, který ze zvažovaných algoritmů je pro predikci na dané časové řadě nejvhodnější.

Cenu Karla Engliš zabyvající se českou hospodářskou politikou obdrželi Michal Šoltés a Klára Svitáková z CERGE-EI. V článku nazvaném „Sorting of Candidates: Evidence from over 20,000 Electoral Ballots“ studují mechanismus tvorby kandidátních listin v obecních volbách v ČR. Autoři ukazují, že v poměrném volebním systému jsou kandidáti na kandidátce systematicky seřazeni podle

jejich kvalit daných vzděláním a jejich přínosu straně v podobě aktivního členství a politických darů. Výsledky založené na modelu trhu kandidátů, na kterém straničtí lídři představují poptávku a kandidáti nabídku, jsou konzistentní s řadou empirických pozorování, například že na kandidátkách populárních stran je více kandidátů s větším přínosem straně.

Čestné uznání prezidenta ČSE pro autory do 25 let získala Paulína Očkajová, která absolvovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, za příspěvek „Revenue Elasticity of the Property Tax in the Czech Republic.“ Tato práce zkoumá, zda je daň z nemovitostí takovou ideální daní, za kterou ji pokládali již raní ekonomové. Na příkladu reformy z roku 2008 autorka odhadla, o kolik se zvýší daňové příjmy, když obce zvýší daňové sazby. Celková elasticita je 0,76, zatímco teoreticky by měla být rovna jedné. Rozdíl je způsoben značnými daňovými výjimkami. Výsledky mohou být použity při rozpočtovém plánování obcí.

Vladimír Novák, Mladý ekonom roku 2019, při přednášce.

6. PROJEKT EXPERTI DO ŠKOL

ČSE v roce 2019 opět organizovala projekt Experti do škol, který podporuje výuku ekonomie na středních školách a seznamuje studenty středních škol v České republice s aktuálním ekonomickým děním z pohledu uznávaných českých ekonomů z řad vysokoškolských pedagogů a finančních odborníků. Cílem je i nadále přiblížit středoškolským studentům ekonomii v praxi a motivovat je ke studiu na vysokých školách s ekonomickým zaměřením.

Projekt byl v roce 2019 finančně podpořen Radou vědeckých společností ČR a Nadací CERGE-EI. Na propagaci projektu ČSE již druhým rokem spolupracovala s Institutem ekonomického vzdělávání. Zpětná vazba ze strany středních škol byla opět velice pozitivní a celá řada škol vyjádřila přání účastnit se projektu i v roce 2020. Bylo realizováno 62 přednášek, např. na téma Česká koruna, minulost a budoucnost, Důsledky finanční ngramotnosti, Podnikání v ČR, Podstata současného peněžního systému či Budoucnost eurozóny. Přednášky proběhly na 37 středních školách v 23 městech a 12 krajích, například v Praze, Zastávce u Brna, Hodoníně, Letohradu, Hluboši, Prostějově, Liberci, Plzni, Ostravě, Brně a Jihlavě.

7. ČLENSKÁ ZÁKLADNA A HOSPODAŘENÍ V ROCE 2019

Individuálním členem se může stát osoba starší 18 let, která postoupí vyplněnou členskou přihlášku představenstvu, které rozhoduje o přijetí. Individuální členství následně vzniká po zaplacení prvního členského příspěvku. V roce 2019 příspěvek činil 500 Kč, pro studenty 250 Kč a pro seniory 100 Kč. Počet individuálních členů ČSE, kteří měli ke konci roku 2019 řádně zaplacen členský příspěvek, byl 172, což je o 2 více než v roce 2018.

Kromě individuálních členů činnost ČSE významně podporují její kolektivní členové. Kolektivním členem ČSE se může stát právnická osoba, která finančně, materiálně nebo jiným způsobem podporuje ČSE, souhlasí s jejími cíli, o členství představenstvo ČSE písemně požádá a určí osobu, která ji bude zastupovat na valném shromáždění ČSE, popř. v jiných orgánech ČSE, a to s hlasem poradním. Dle výše příspěvku či nefinanční podpory se kolektivní členové zařazují do kategorií generální partneři, zlaté členství a základní členství. V roce 2019 činnost ČSE podpořili následující kolektivní členové:

Generální partneři

- Česká národní banka
- Provozně ekonomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně
- Vysoká škola ekonomická v Praze
- Vysoká škola Prigo

Zlaté členství

- CERGE-EI
- Ekonomická fakulta, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
- Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita

- Vysoká škola finanční a správní

Členství

- AMBIS Vysoká škola
- Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
- Ekonomická fakulta, Technická univerzita v Liberci
- Fakulta ekonomicko-správní, Univerzita Pardubice
- Institut ekonomických studií, Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova
- Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.
- Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, Slezská univerzita v Opavě
- Škoda Auto Vysoká škola, o.p.s.
- Vysoká škola ekonomie a managementu, a.s.

Významnou podporu činnosti ČSE dlouhodobě poskytují také Nadace CERGE-EI a Rada vědeckých společností České republiky.

Hospodaření ČSE v roce 2020 ovlivnilo zejména pořádání konference CES-SEAM v Brně, která se uskutečnila v září. Zdroji příjmů v celkové výši 790 765 Kč byly příspěvky kolektivních a individuálních členů, dotace Rady vědeckých společností ČR určené na podporu soutěže Mladý ekonom roku a projektu Experti do škol a dar Nadace CERGE-EI na projekt Experti do škol. Výdaje dosáhly 723 190 Kč, z nichž nejvýznamnější část tvořily výdaje na konferenci CES-SEAM. Rozdíl mezi příjmy a výdaji činil 67 575 Kč. Na běžném účtu a v pokladně ČSE bylo ke konci roku 201 627 Kč.